

ปัจจัยกัศรที่ เกี่ยวข้องกับสัมฤทธิผลทางการเรียน
ระหว่างนักเรียนที่มีสัมฤทธิผลทางการเรียนสูงและต่ำ
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ห้า ในเขตกรุงเทพมหานคร

นางสาววิลลา จันทรพิญ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาจิตวิทยา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2527

ISBN 974-563-521-9

011380

T 129 90 140

SELECTED FACTORS RELATED TO LEARNING ACHIEVEMENT
BETWEEN HIGH AND LOW ACHIEVERS
AT THE MATHAYOM SUKSA FIVE LEVEL IN BANGKOK METROPOLIS

MISS WALLAPA CHANTRPEN

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education

Department of Psychology

Graduate School

Chulalongkorn University

1984

หัวข้อวิทยานิพนธ์ บัณฑิตศึกษาระดับปริญญาโทที่เกี่ยวกับสัมฤทธิผลทางการเรียนระหว่าง
นักเรียนที่มีสัมฤทธิผลทางการเรียนสูงและต่ำ ชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ห้า ในเขตกรุงเทพมหานคร

โดย นางสาววัลลภา จันทรเพ็ญ
ภาควิชา จิตวิทยา
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ วัชรีย์ ททรัพย์มี

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทมหาบัณฑิต

..... *สุประดิษฐ์ มุนนาค* คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร. สุประดิษฐ์ มุนนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... *สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต* ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต)

..... *วัชรีย์ ททรัพย์มี* กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ วัชรีย์ ททรัพย์มี)

..... *ชุมพร ชงกิตติกุล* กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. ชุมพร ชงกิตติกุล)

..... *เกษมศักดิ์ ภูมิศรีแก้ว* กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เกษมศักดิ์ ภูมิศรีแก้ว)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์ บัณฑิตศึกษาระดับปริญญาโท ที่เกี่ยวข้องกับสัมฤทธิผลทางการเรียนระหว่างนักเรียน
ที่มีสัมฤทธิผลทางการเรียนสูงและต่ำ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ห้า ในเขต
กรุงเทพมหานคร
ชื่อนิสิต นางสาววัลลภา จันทรเทัญ
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ วชิร ทรัพย์มี
ภาควิชา จิตวิทยา
ปีการศึกษา 2526

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อการศึกษานิสัยในการเรียน พัฒนคติต่อการเรียน และความรับผิดชอบต่อของนักเรียนที่มีสัมฤทธิผลทางการเรียนสูงและนักเรียนที่มีสัมฤทธิผลทางการเรียนต่ำ แล้วสร้างสมการทำนายสัมฤทธิผลทางการเรียนของนักเรียนที่มีสัมฤทธิผลทางการเรียนสูงและต่ำจากตัวทำนายที่ดีที่สุด พร้อมทั้งทำการสำรวจลักษณะของเพื่อนที่คบ และการใช้เวลาของนักเรียนที่มีสัมฤทธิผลทางการเรียนสูงและต่ำ

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคือ นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 (ม.5) สังกัดกองการมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา ในส่วนกลาง เขตกรุงเทพมหานคร กระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 320 คน โดยแบ่งเป็นกลุ่มนักเรียนที่มีสัมฤทธิผลทางการเรียนสูง 160 คน ในจำนวนนี้เป็นนักเรียนชาย 55 คน นักเรียนหญิง 105 คน และกลุ่มนักเรียนที่มีสัมฤทธิผลทางการเรียนต่ำ 160 คน เป็นนักเรียนชาย 80 คน นักเรียนหญิง 80 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสำรวจนิสัยในการเรียนและทัศนคติต่อการเรียน (The Survey of Study Habits and Attitudes) ซึ่งศรีสมร พุ่มสะอาด พัฒนามาจากแบบสำรวจของบราวน์และโฮลต์ซแมน (Brown and Holtzman) และแบบสำรวจอีก 3 ฉบับที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองมีดังนี้คือ แบบสำรวจความรับผิดชอบต่อเพื่อนที่คบ แบบสำรวจลักษณะของเพื่อนที่คบ และแบบสำรวจการใช้เวลา

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ร้อยละ t-tests และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบเพิ่มตัวแปรเป็นขั้นๆ

ผลการวิจัยปรากฏว่า

1. นักเรียนที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนสูงมีนิสัยในการเรียน ที่สนใจต่อการเรียนดีกว่านักเรียนที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนต่ำ และนักเรียนที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนสูงมีความรับผิดชอบสูงกว่านักเรียนที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนต่ำ

2. นิสัยในการเรียน ที่สนใจต่อการเรียน และความรับผิดชอบต่อความสัมพันธ์กับสัมฤทธิ์ผลทางการเรียน ทั้งกลุ่มที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนสูงและต่ำในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

3. นิสัยในการเรียน ที่สนใจต่อการเรียน และความรับผิดชอบต่อความสัมพันธ์สัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักเรียนทั้งสองกลุ่มอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

4. นักเรียนที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนสูงพบว่า กลุ่มตัวทำนายที่ดีที่สุดคือ ที่สนใจต่อการเรียน และความรับผิดชอบต่อ สัมฤทธิ์ผลทางการเรียนได้ร้อยละ 18.16 ($R^2 = 0.1816$)

สำหรับนักเรียนที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนต่ำ ตัวทำนายที่ดีที่สุดคือ นิสัยในการเรียน ซึ่งสามารถอธิบายความแปรปรวนของสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนได้ ร้อยละ 37.18 ($R^2 = 0.3718$)

5. นักเรียนที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนสูง ส่วนมากคบเพื่อนสนิทที่มีลักษณะ ดังนี้คือ สนใจการเรียน มีความรับผิดชอบต่อภาระกิจ มีมนุษยสัมพันธ์ดี กระตือรือร้น เป็นกันเอง คุยสนุกตลกขบขัน ร่าเริง ชอบช่วยเหลือผู้อื่น รักความเจริญก้าวหน้า และมีเหตุผล ตามลำดับ

สำหรับนักเรียนที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนต่ำ ส่วนมากคบเพื่อนสนิทที่มีลักษณะ ดังนี้คือ ร่าเริง เป็นกันเอง มีมนุษยสัมพันธ์ดี คุยสนุกตลกขบขัน เปิดเผย กล้าแสดงออก ทำอะไรตามสบาย ชอบสมาคม มีความจริงใจ และชอบร้องเพลง ตามลำดับ

6. การใช้เวลาโดยเฉลี่ยของนักเรียนที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนสูงและต่ำ พบว่า

6.1 ในรอบ 1 วันของวันธรรมดา นักเรียนใช้เวลาในการทำกิจกรรมต่างๆ ดังนี้

นักเรียนที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนสูง ใช้เวลาในการเรียนร้อยละ 41.17 ในการนอนร้อยละ 30.90 ในการพักผ่อนหย่อนใจร้อยละ [8.26] ช่วยทำงานบ้านร้อยละ [5.42] ในการเดินทางไปและกลับจากโรงเรียนร้อยละ [5.21] ในการรับประทานอาหารร้อยละ 5.21 และอาบน้ำแต่งตัวร้อยละ [3.82]

นักเรียนที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนต่ำ ใช้เวลาในการนอนร้อยละ 32.64 ในการเรียนร้อยละ [30.13] ในการพักผ่อนหย่อนใจร้อยละ [15.21] ช่วยทำงานบ้านร้อยละ 6.39 ในการรับประทานอาหารร้อยละ 5.90 ในการเดินทางไปและกลับจากโรงเรียนร้อยละ [5.56] และอาบน้ำแต่งตัวร้อยละ [4.17]

6.2 ในรอบ 1 วันของวันหยุด นักเรียนใช้เวลาในการทำกิจกรรมต่างๆ ดังนี้

นักเรียนที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนสูง ใช้เวลาในการนอนร้อยละ 37.15 ในการเรียนร้อยละ [21.39] ในการพักผ่อนหย่อนใจร้อยละ [18.53] ช่วยทำงานบ้านร้อยละ 10.97 ในการรับประทานอาหารร้อยละ 5.76 อาบน้ำแต่งตัวร้อยละ 3.75 และเดินทางออกนอกบ้านร้อยละ 2.43

นักเรียนที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนต่ำ ใช้เวลาในการนอนร้อยละ 30.19 ในการพักผ่อนหย่อนใจร้อยละ [30.56] ช่วยทำงานบ้านร้อยละ 12.29 ในการรับประทานอาหารร้อยละ 6.25 ในด้านการเรียนร้อยละ [5.90] อาบน้ำแต่งตัวร้อยละ 3.96 และเดินทางออกนอกบ้านร้อยละ 2.85

Thesis Title Selected Factors Related to Learning Achievement
Between High and Low Achievers at the Mathayom
Suksa Five Level in Bangkok Metropolis.
Name Miss Wallapa Chantrpen
Thesis Advisor Associate Professor Wachree Supmee
Department Psychology
Academic Year 1983

ABSTRACT

The purpose of this study were a) to compare study habits, study attitudes and responsibility between high and low achievers. b) to construct multiple regression equations for predicting the academic achievement of high and low achievers. c) to investigate traits of closed-friends and d) to investigate the use of time of high and low achievers.

The subject of this study included 320 mathayomsuksa V student from schools in the Bangkok Metropolis. The subjects were divided into two groups : 160 high Achievers (55 boys, 105 girls) and 160 low achievers (80 boys, 80 girls).

The instruments employed in this study were a) a survey of study habits and study attitudes. b) a survey of responsibility. c) a survey of the traits of closed-friend. d) a survey of use of time. The data were analyzed by computing percentages, t-tests and the Multiple Regression Analysis.

The major findings of the study were as follow:

1. High Achievers had better study habits, study attitudes and responsibility than low achievers.
2. There were correlations between study habits, study attitudes, responsibility and academic achievement of the two groups, significant at the .01 level.
3. Using study habits, study attitudes and responsibility as predictors, the multiple correlation between these three predictors and academic achievement was found to be significant at the .01 in the two groups.

4. For high achievers the best predictors of academic achievement were study attitudes and responsibility ($R^2=0.1816$)

For low achievers the best predictor of academic achievement was study habits ($R^2= 0.3718$)

5. High achievers chose friends interested in learning, had good responsibility, had good human relationships, enthusiastic, friendly, humorous, cheerful, helpful, progressive and rational.

Low achievers chose friends who were cheerful, friendly, had good human relationships, humorous, open, assertive, easy going sociable, sincere and who like to sing.

6. In average the use of time for high and low achievers were as follows:

6.1 On ordinary days, High Achievers spent 41.17 percentages for studying, 30.90 for sleeping, 8.26 for resting, 5.42 for helping to do housework, 5.21 for travelling between house and school, 5.21 for eating and 3.82 for taking a bath and dressing up.

6.2 On holidays, High Achievers spent 37.15 percentages for sleeping, 21.39 for studying, 18.53 for resting, 10.97 for helping to do housework, 5.76 for eating, 3.75 for taking a bath and dressing up and 2.43 for travelling.

Low achievers spent 38.19 percentages for sleeping, 30.56 for resting, 12.29 for helping to do housework, 6.25 for eating, 5.90 for studying, 3.96 for taking a bath and dressing up and 2.85 for travelling.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิตติกรรมประกาศ

ในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้รับความอนุเคราะห์จากผู้มีพระคุณหลายท่านดังนี้

รองศาสตราจารย์ วชิร ทรัพย์มี อาจารย์ที่ปรึกษา ซึ่งได้สละเวลาตรวจ แนะนำ แก้ไข ให้ความคิดเห็น และให้กำลังใจ ด้วยความเอาใจใส่อย่างดียิ่ง

ผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ซึ่งมีรายนามในภาคผนวก ที่ได้ช่วยในการตัดสินใจ ความตรงตามเนื้อหา และความครอบคลุมของแบบสำรวจ

รองศาสตราจารย์ ดร. ชุมพร ยงกิตติกุล ที่ได้ให้คำแนะนำ และช่วยเหลือในระยะแรกเป็นอย่างดี และท่านอาจารย์ ดร. จิน แบรี ที่ได้กรุณาสละเวลาตรวจแก้ไขบทความภาษาอังกฤษ

บัณฑิตวิทยาลัย ซึ่งได้ให้ความอนุเคราะห์ในด้านทุนอุดหนุนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของทุกท่านตามที่กล่าวนามมาข้างต้นนี้ และขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ผู้อำนวยการ อาจารย์แนะแนว คณะอาจารย์ และนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ซึ่งให้ความร่วมมือและช่วยเหลือในด้านการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นอย่างดี อันมีผลทำให้การวิจัยครั้งนี้ดำเนินไปได้อย่างดีและเรียบร้อย

และท้ายที่สุดขออ้อมรำลึกถึงพระคุณของคุณแม่ พี่ น้อง ของผู้วิจัยทุกท่าน ที่ได้เมตตาเป็นกำลังใจ และช่วยเหลือในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ มาโดยตลอด และขอขอบคุณเพื่อน ๆ ผู้ใกล้ชิดและให้ความช่วยเหลือ ซึ่งมีอาจกล่าวนามไว้ทั้งหมดที่ได้ช่วยสนับสนุนตลอดมา

วัลลภา จันทรพิชญ์

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ช
กิตติกรรมประกาศ.....	ญ
รายการตารางประกอบ.....	ฉ

บทที่

1	บทนำ.....	1
	ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	8
	ขอบเขตของการวิจัย.....	8
	ความจำกัดของการศึกษา.....	9
	คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	9
	ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย.....	10
2	วรรณคดีที่เกี่ยวข้อง.....	12
3	วิธีดำเนินการวิจัย.....	65
	กลุ่มตัวอย่าง.....	65
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	67
	การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	78
	การวิเคราะห์ข้อมูล.....	79
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	83
	การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	83
	สัญลักษณ์ทางสถิติและอักษรที่ใช้ในการวิจัย.....	84
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	86

บทที่	หน้า
5 สรุปลผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	104
สรุปลผลการวิจัย	105
อภิปรายผลผลการวิจัย	108
ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย	118
ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป	120
บรรณานุกรม	121
ภาคผนวก	141
ภาคผนวก ก	142
ภาคผนวก ข	143
ภาคผนวก ค	145
ภาคผนวก ง	146
ประวัติผู้วิจัย	155

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการตารางประกอบ

ตารางที่	หน้า
1	รายชื่อโรงเรียนและจำนวนนักเรียนจำแนกตามแผนการเรียน..... 66
2	แสดงค่าเฉลี่ยและความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการวัด ของแบบสำรวจนิสัยในการเรียนและทัศนคติต่อการเรียน..... 69
3	รายชื่อโรงเรียนและจำนวนนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างสำหรับ สำหรับทดลองใช้แบบสำรวจความรับผิดชอบ..... 71
4	แสดงจำนวนข้อในแต่ละองค์ประกอบ ความเที่ยง และความ คลาดเคลื่อนมาตรฐานในการวัดของแบบสำรวจความรับผิดชอบ..... 74
5	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนที่ได้จาก แบบสำรวจนิสัยในการเรียนและทัศนคติต่อการเรียน แบบสำรวจ ความรับผิดชอบ..... 85
6	การเปรียบเทียบนิสัยในการเรียนของนักเรียนที่มีสัมฤทธิ์ผลทาง การเรียนสูง กับนักเรียนที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนต่ำ..... 86
7	การเปรียบเทียบทัศนคติต่อการเรียนของนักเรียนที่มีสัมฤทธิ์ผล ทางการเรียนสูง กับนักเรียนที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนต่ำ..... 87
8	การเปรียบเทียบความรับผิดชอบของนักเรียนที่มีสัมฤทธิ์ผล ทางการเรียนสูง กับนักเรียนที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนต่ำ..... 88
9	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในระหว่างกันของตัวทำนาย และ ระหว่างตัวทำนายกับตัวแปรเกณฑ์ของนักเรียนที่มีสัมฤทธิ์ผลทาง การเรียนสูง และนักเรียนที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนต่ำ..... 89
10	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างคะแนนเฉลี่ยกับตัวทำนาย 3 ตัว ที่เพิ่มเข้าไปทีละตัว รวมทั้งค่าเอฟที่ใช้ทดสอบความมี นัยสำคัญของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณของกลุ่มที่มีสัมฤทธิ์ผล ทางการเรียนสูงกับกลุ่มที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนต่ำ..... 90

11	การหากลุ่มตัวทำนายที่ดีที่สุดในการทำนายสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนสูงและต่ำ จากองค์ประกอบหลัก 3 ตัว.....	92
12	ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของตัวทำนาย (b) ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของสัมประสิทธิ์ถดถอย (S.E. _b) ค่าเอฟ ซึ่งใช้ทดสอบความมีนัยสำคัญของสัมประสิทธิ์ถดถอย ค่าคงที่ในสมการทำนาย (a) ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการทำนาย (S.E. _{est}) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) ค่าสัมประสิทธิ์การทำนาย (R ²).....	93
13	ลักษณะของเพื่อนสนิทที่คบของนักเรียนที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนสูงกับนักเรียนที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนต่ำ.....	95
14	แสดงค่าเฉลี่ยและร้อยละของการใช้เวลาในการทำกิจกรรมต่างๆ ในรอบ 1 วัน ของวันธรรมดา ระหว่างนักเรียนที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนสูงกับนักเรียนที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนต่ำ.....	100
15	แสดงค่าเฉลี่ยและร้อยละของการใช้เวลาในการทำกิจกรรมต่างๆ ในรอบ 1 วัน ของวันหยุด ระหว่างนักเรียนที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนสูงกับนักเรียนที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนต่ำ.....	102
16	แสดงค่าอำนาจจำแนกแบบสำรวจความรับผิดชอบ.....	145